

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: T. N.**, nar. „X“, zastoupené opatrovníkem L. N., nar. „X“, obě bytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvu práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 1, Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.7.2014, č.j. MPSV-UM/9336/14/4S-ÚSK, o příspěvek na péči

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 15.7.2014, č.j. MPSV-UM/9336/14/4S-ÚSK, kterým bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem ze dne 19.3.2014, č.j. 15408/2014/LIT, tak, že před slova „oprávněné osobě bude nadále poskytován příspěvek na péči v původní výši 800,- Kč měsíčně, bylo doplněno „Návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči se zamítá.“ Ve zbytku bylo rozhodnutí úřadu práce potvrzeno.

V žalobě uvedla, že žalovaným nebyl dostatečně posouzen její zdravotní stav, neboť jsou pochybnosti o tom, zda byl řádně vyhodnocen dopad zdravotního postižení na schopnost zvládat základní životní potřeby. Žalobkyni byly uznány jen čtyři základní životní potřeby, ve kterých potřebuje pomoci. Jsou to orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Žalobkyně však potřebuje pomoci při výběru oblečení na ven i na doma, neboť

v létě je schopna si vzít teplou bundu. Nají se sama, ale je strašně pomalá, jí třeba hodinu a vůbec jí nevadí, že má jídlo studené. Pomalá je i v oblékání. Žalobkyně potřebuje pomoci i při komunikaci, u lékaře napsala větu, až když jí ji nadiktoval, sama žádnou nevymyslela. Neumí komunikovat s cizími lidmi, nikdy nešla nakoupit, nemá žádné přátele. Co se týká péče o hygienu, neustále se jí musí připomínat, že si musí vyčistit zuby, vysprchovat se, musí se na ní dohlížet, aby se umyla mýdlem, umyla si vlasy atd. Je fixovaná na opatrovnici a nechce navštěvovat denní stacionář.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení s tím, že v rámci odvolacího řízení požádal o posouzení stupně závislosti posudkovou komisí MPSV (dále jen „posudková komise“). Jak vyplývá z posudkového hodnocení, není mentální defekt žalobkyně takového charakteru, aby si žalobkyně nemohla sama vybrat vhodné oblečení, sama se najíst nebo komunikovat. Komunikace je jen lehce narušena oproti zdravým osobám, což bylo ověřeno osobní účastí žalobkyně při jednání komise. Odvolací řízení proběhlo v souladu s platnými právními předpisy, posudková komise zasedala v odborném složení a vypracovaný posudek žalovaný považuje za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možno rozhodnout.

Žalobkyně s přípisem ze dne 22.9.2014 zaslala soudu zprávu z psychologického vyšetření ze dne 11.9.2014 a lékařskou zprávu z psychiatrické ambulance ze dne 7.8.2014.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalobkyně s tímto postupem výslovně souhlasila a žalovaný se po řádném poučení, že může vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Základní pravidla pro přiznání příspěvku na péči pro daný případ jsou obsažena v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném od 1.1.2012 (dále jen „zákon o sociálních službách“).

Podle § 7 odst. 1 zákona o sociálních službách příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob.

Podle § 9 odst. 4 a 5 zákona o sociálních službách při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.4.2013, sp. zn. 6 Ads 17/2013, www.nssoud.cz, který v obecné rovině dopadá i na daný případ, je uvedeno, že v řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, je povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přešetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.

Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je stěžejním důkazem, je tak třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, sp. zn. 4 Ads 57/2009, www.nssoud.cz).

Žalobkyně učinila v dané věci sporným, zda zvládá či nikoliv základní životní potřebu komunikace vymezenou pod písm. c), stravování vymezenou pod písm. d), oblékání a obouvání vymezenou pod písm. e) a tělesné hygieny vymezenou pod písm. f) vše uvedeno v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Za schopnost zvládat základní životní potřebu komunikace se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou

zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

Za schopnost zvládat základní životní potřebu stravování se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

Za schopnost zvládat základní životní potřebu oblékání a obouvání se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

Za schopnost zvládat základní životní potřebu tělesné hygieny se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holt se.

Soud v daném případě hodnotil, zda je posudek posudkové komise ze dne 16.6.2014 přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud nemá pochyb o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení způsobené postižením žalobkyně ve vztahu k právní úpravě příspěvku na péči.

Ve svém posudku ze dne 16.6.2014 posudková komise dospěla k závěru, že podkladová dokumentace je dostatečná pro posouzení zdravotního stavu pro účely stanovení stupně závislosti za osobní účasti žalobkyně.

Posudková komise při jednání dne 16.6.2014 vyšetřila žalobkyni a dospěla k závěru, že komunikace je u žalobkyně jen lehce narušena, neboť ústně komunikuje bez většího omezení, při jednání byla schopna napsat krátkou srozumitelnou zprávu, aniž by bylo uvedeno, že ji vymyslela žalobkyně sama a dále bylo zjištěno, že se žalobkyně umí i podepsat, o čemž svědčí podpis protokolu z jednání. Dále je nutno konstatovat, že pokud žalobkyně tvrdí, že je pomalá v jídle i oblékání neznamená to, že by tyto základní životní potřeby nevzládala ve smyslu vyhlášky č. 505/2006 Sb. Po zmíněném jednání se žalobkyní došla komise dále k závěru, že u žalobkyně není přítomno posudkově významné postižení smyslové, pohybové či mentální takové tíže, že by si žalobkyně nemohla vybrat přiměřené oblečení a sama se obléci. K základní životní potřebě tělesné hygieny je nutno uvést, že v záznamu ze sociálního šetření ze dne 11.11.2013 je uvedeno, že žalobkyně se zvládne umýt a provést tělesnou hygienu. Dále je uvedeno, že matka (opatrovnice) uvedla, že musí žalobkyni kontrolovat a dohlížet na to, zda žalobkyně tělesnou hygienu provádí. Následně posudkový lékař OSSZ ve svém posudku ze dne 13.2.2014 shledal základní životní potřebu tělesné hygieny za zvládnutou, stejně tak posudková komise po jednání se žalobkyní dospěla ke stejnému závěru.

Vzhledem k tomu, že podle současné právní úpravy se při hodnocení zvládání základních životních potřeb hodnotí příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu, nikoliv jako u zcela zdravého člověka, je možno považovat základní životní potřebu za zvládnutou. Jak plyne ze shora uvedeného, posudek posudkové komise, ze kterého při svém rozhodování vycházel žalovaný je v souladu i s ostatními podklady založenými ve spise, přičemž žalobními námitkami, které byli i součástí odvolání, se posudková komise zabývala a dospěla k závěru, že žalobkyně může zvládat komunikaci, stravování, oblékání a obouvání a tělesnou hygienu v přijatelném standardu. Ani sociální šetření vycházející také z tvrzení matky (opatrovnice) žalobkyně se ve svých zjištěních od

závěrů posudku posudkové komise v podstatě neliší. Soud nemá pochybnosti o úplnosti a přesvědčivosti uvedeného posudku, který byl podán po osobním vyšetření žalobkyně.

Co se týká zpráv doručených s přípisem ze dne 22.9.2014 soud poznamenává, že tyto zprávy jsou vydány po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Soud podle § 75 odst. 1 s.ř.s. vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a nelze tedy zohledňovat změny zdravotního stavu a lékařské zprávy vydané po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tedy po dni 15.7.2014. Tyto zprávy však mohou být pro žalobkyni (její opatrovnici) důvodem pro podání další žádosti o změnu výše příspěvku na péči. Na základě této žádosti bude zdravotní stav žalobkyně opětovně posouzen. V daném případě však závisí tento postup výhradně na aktivitě opatrovnice žalobkyně.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 5. října 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová